

ת"פ (תל אביב) 8203-05-23 - מדינת ישראל נ' אלכסנדר אברמסון

ת"פ (תל-אביב-יפו) 8203-05-23 - מדינת ישראל נ' אלכסנדר אברמסון מחוזי תל-אביב-יפו

ת"פ (תל-אביב-יפו) 8203-05-23

מדינת ישראל

נגד

אלכסנדר אברמסון

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו - יפו

[05.11.2024]

כבוד השופטת מעין בן ארי

גזר דין

כללי

הנאשם הורשע, על בסיס הודאתו בעובדות כתב האישום, שלא במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית לפי סעיף 7(א) ו- 7(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן - פקודת הסמים המסוכנים).

על פי עובדות כתב האישום, ביום 23/4/2023 בשעה 17:10, הלך הנאשם ברחוב לוינסקי בתל אביב, כשהוא מחזיק בידו שקית המכילה סם מסוכן מסוג קוקאין, במשקל של 199.5 גרם נטו.

לאחר הרשעתו, הופנה עניינו של הנאשם לשירות המבחן. בין הצדדים לא גובשה הסכמה הנוגעת לעונש, וכל צד טען באופן חופשי, כפי שיפורט להלן.

למען שלמות התמונה, יצוין כבר עתה כי ביום 31/7/2023 שוחרר הנאשם ממעצרו ונקלט ישירות בקהילה טיפולית "הר טוב", בהחלטת בית המשפט במסגרת הליך המעצר, על בסיס המלצת שירות המבחן. הנאשם השלים הליך

שיקומי עמוק וממושך בקהילה הטיפולית וכיום הוא שוהה במגורי הוסטל המסגרת ומשולב שם בהמשך טיפול. תסקירי שירות המבחן

בעניינו של הנאשם הוגשו שלושה תסקירים, במסגרתם נסקרו בהרחבה נסיבות חייו המורכבות וההליך הטיפולי המעמיק שעבר במסגרת הקהילה, בו משולב עד היום. בקצרה ייאמר כי הנאשם, בן 25, רווק שעובר למעצרו התגורר עם בת זוגו ועבד כשליח בחברת משלוחים. הנאשם יליד טורקמניסטאן, עלה ארצה עם אמו וסבתו לאחר שהוריו נפרדו, כשהיה תינוק כבן 3 חודשים. לאורך השנים הנאשם ואביו לא קיימו כל קשר, ולדבריו, לפני כ- 5 שנים האב נהרג בתאונת דרכים. הנאשם תיאר יחסים מורכבים עם האם, על רקע שיטות חינוך נוקשות בהן נקטה וריבוי שעות בהן עבדה מחוץ לבית. כיום, מתמודדת האם עם מצב רפואי מורכב, הנאשם עומד עמה בקשר תקין ומסייע לה כפי יכולתו. הנאשם השלים 12 שנות לימוד בבית ספר מקצועי, ללא תעודת בגרות; לא גויס לצה"ל בשל פטור שקיבל על רקע אבחון מחלת סכרת נעורים. הנאשם השתלב במסגרות תעסוקה מזדמנות בתחום המסעדות והשליחויות, ותיאר קושי לקבל את סמכות מעסיקיו. בהיותו בן 18, החל הנאשם להשתמש בסמים מסוג קנאביס. לאחר כשנתיים, הצליח הנאשם, לדבריו, לשמור על ניקיון מסמים בכוחות עצמו, בין היתר על רקע הליך משפטי שנפתח נגדו בגין ביצוע עבירת סמים, והבנתו את המחירים האישיים והבריאותיים שמשלם עקב השימוש בסם. עם זאת, בחלוף שנה, חזר לעשות שימוש בסמים, ובשלב זה החל לצרוך גם קוקאין, ותדירות השימוש גברה. לדברי הנאשם, עובר לטיפול הנוכחי, מעולם לא פנה לטיפול בתחום ההתמכרויות, כשרוב שנותיו תפס עצמו כמי שיוכל להפסיק להשתמש בכוחות עצמו. בשנת 2022 היה הנאשם מעורב בתאונת דרכים, במסגרתה פגע בילד והאירוע גרם לו להתמודדות נפשית קשה.

אשר למעשה העבירה, הנאשם נוטל אחריות לביצועה ומצר על התנהלותו. הנאשם מגלה תובנה אשר לגורמים שהובילו אותו לביצוע המעשה, הבולט בהם הוא התמכרותו לסמים. כבר בראשית ההליך הביע הנאשם נכונות לשנות דרכיו ולפנות לטיפול שיסייע בהפחתת גורמי הסיכון בעניינו, מתוך הפנמתו כי הסמים היוו עבורו בריחה מהתמודדות עם רגשות ומטעני חיים עמם התקשה להתמודד. בעזרת ההליך הטיפולי תובנה זו הועמקה, הנאשם קיבל כלים המסייעים לו בהתמודדויות שונות והוא מוסיף לגלות מוטיבציה פנימית לזנוח את הדפוסים שאפיינו אותו ולנהל חיים נורמטיביים, כפי שיפורט. אשר להליך הטיפולי-

כאמור, לבקשת הנאשם, ובהמלצת שירות המבחן, הנאשם שוחרר ממעצרו וביום 31/7/23 נקלט בקהילה טיפולית "הר טוב", מסגרת יעודית לטיפול בתחום ההתמכרויות. לאורך שהותו בקהילה התרשם צוות המקום כי הנאשם עורך מאמצים לעשות שינוי בחייו ומצליח להיעזר בגורמי הטיפול לשם כך. דווח, כי לצד קשיים שחווה תוך ההתמודדות עם הליך הגמילה, הנאשם מכבד את כללי המסגרת, משתף פעולה עם המטלות ודרישות הצוות ומצליח להתקדם בהדרגה בטיפול ובשלביו. עוד דווח כי ההליך המשפטי מסייע לו כך שמהווה גורם מדרבן להצלחתו בטיפול. גורמי הטיפול דווחו כי לאורך תקופת שהותו בקהילה, הנאשם עמד בכללי המסגרת, שיתף פעולה עם דרישות הטיפול, הצליח להתקדם בהדרגה בין שלביו והוא עשה זאת באופן מוצלח. לאורך תקופת שהותו בקהילה, הנאשם קיבל על עצמו תפקידים ותחומי אחריות, יצא לביקורי בית באופן סדיר וללא הפרות סדר או משמעת, הצליח לשלב בין טיפול מעמיק ותעסוקה יומיומית והוא גילה יכולות תפקודיות גבוהות, תוך שילוב חיי חברה. לצד האמור, התמודד עם קשיים הקשורים בהליך הגמילה והוויתור על ההתמכרות.

במסגרת ההליך הטיפולי, עבר הנאשם הליך עיבוד עבירה והוא הצליח לגלות תובנה עמוקה הנוגעת לגורמים שעמדו ברקע ביצועה, תוך שניהל שיח כנה ופתוח סביב ההתמכרות כגורם סיכון משמעותי בעניינו. גורמי הטיפול דווחו כי במסגרת הטיפול, הנאשם למד דרכי התמודדות אלטרנטיביים לשימוש בסם, והצליח לערוך שינוי מהותי בדפוסי החשיבה בהם החזיק ובהרגלי חייו.

הנאשם השלים בהצלחה את שלבי הטיפול בקהילה, וביום 1/8/24, בחלוף שנת טיפול מלאה, עבר לשלב האחרון במסגרתו שולב במגורים בהוסטל, לצד שילובו בתעסוקה ובהמשך טיפול. הנאשם כיום עובד בפצצרייה, מוסיף לשתף פעולה עם גורמי הטיפול במסגרת ובשירות המבחן ועושה זאת בהתמדה ובמחויבות. שירות המבחן התייחס לגורמי הסיכון בעניינו של הנאשם, ציין את עצם ביצוע העבירות תוך חבירה לגורמים שוליים, קשוי הסתגלות והתנהגות הנוטה לאימפולסיביות.

לצד זאת, התרשם שירות המבחן ממוטיבציה פנימית של הנאשם להמשך שיקום, ציין את ניקיונו מסמים ומאמציו הניכרים למען עריכת שינוי משמעותי בחייו, תוך שיתוף פעולה מלא עם מכלול הגורמים המקצועיים. הערכת השירות כי בעזרת הטיפול, הצליח הנאשם להפנים את אותם מצבי הסיכון בעניינו ואת עומק התמכרותו לסמים, הוא הצליח לערוך שינוי מהותי בדפוסי החשיבה בהם החזיק ובהרגלי חייו וקיבל כלים אלטרנטיביים להתמודדות ישירה עם מצבי חיים, ללא שימוש בחומרים מסכנים.

בנסיבות אלה, המליץ על המשך טיפול במסגרת ההוסטל תוך הטלת צו מבחן למשך שנה, במסגרתו יוסיף שירות המבחן לעקוב ולפקח על השלמת הליך הגמילה.

תמצית טענות הצדדים לעונש

ב"כ המאשימה עמדה בטיעוניה על הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשיו של הנאשם, ובהם הפגיעה בסדר החברתי, בשלטון החוק, שלום הציבור ובריאותו והצורך למנוע השלכות פליליות בחברה הנובעות מעבירות הסמים. נטען כי מדובר בהחזקת כמות מסחרית של סם מסוכן שמוכר כאחד הסמים הקשים והחמורים, והנזק הפוטנציאלי הנשקף מהמעשים, בהתחשב בטיב הסם ומשקלו, הוא חמור, והשלכותיו על החברה- הרסניות. מכך נגזרת מידת פגיעה משמעותית וגבוהה בערך החברתי, המצדיקה ענישה ממשית ומרתיעה.

ב"כ המאשימה הפנתה לפסיקה לצורך סקירת מדיניות ענישה נהוגת, אשר תומכת, לשיטתה, בעתירתה למתחם ענישה שנע בין 4 ל- 6 שנות מאסר.

אשר לעונש המתאים, לטענת ב"כ המאשימה כי בעניינו של הנאשם לא מתקיימים שיקולי שיקום המצדיקים חריגה ממתחם הענישה, אלא מצדיקים מיקום עונשו בתחתית מתחם הענישה. בהקשר זה הפנתה לתסקירי שירות המבחן וטענה כי הנאשם אמנם שולב באופן ראוי בהליך טיפולי בקהילה, שם הוא משתף פעולה ועורך מאמצים לשינוי, אך השיקום עודנו בעיצומו ולא מצוי בסוף דרכו. כן הפנתה לגורמי סיכון בעניינו של הנאשם הדורשים ליבון והמשך טיפול. ב"כ המאשימה הפנתה לעברו הפלילי של הנאשם, הכולל הרשעה קודמת בעבירה זהה משנת 2021, ועתרה למקם את עונשו של הנאשם בתחתית מתחם הענישה תוך חפיפה של מאסר מותנה שתלוי ועומד כנגדו. בנוסף, עתרה כי יוטל עליו מאסר על תנאי, פסילת רישיון נהיגה בפועל ועל תנאי וקנס כספי.

ב"כ הנאשם לא התעלם מחומרת מעשיו של הנאשם, אך סבר שבעניינו ישנה הצדקה לחרוג ממתחם הענישה תוך מתן משקל משמעותי לנסיבות חייו המורכבות, להירתמותו להליך גמילה דרשני, לדרכו השיקומית המוצלחת, לנכונותו להמשך טיפול כפי שנדרש בעניינו, בהתחשב גם בנזק שיגרם משליחתו למאסר מאחורי סורג ובריח.

ב"כ הנאשם עמד על תקופת מעצרו של הנאשם, כ- 3 חודשים, לאחריה נקלט בקהילה טיפולית שם שולב בהליך גמילה אינטנסיבי וממושך. הפנה לתסקירים שהוגשו בעניינו של הנאשם במסגרת דיונים מעקביים וטען כי לאורך הדרך בלטה התרשמות טובה וחיובית מהנאשם ומדרכו השיקומית.

בנוסף הפנה להודאתו של הנאשם שחסכה זמן שיפוטי, לנטילת אחריות וחרטה שלו על מעשיו. עוד הפנה לגילו של הנאשם, לנסיבות חייו הקשות כמפורט בתסקירי שירות המבחן, לרבות מורכבות היחסים עם הוריו, מות האב ומצבה הבריאותי הקשה של האם. נטען כי אלה הובילו את הנאשם להתמכרותו וכך הידרדר מצבו עד לביצוע העבירה. הוטעם, כי חרף הקשיים שחווה, והתמודדות לא פשוטה עם הליך הגמילה, הנאשם הוסיף להתמיד בטיפול ובעבודה סיוזיפית הצליח להגיע להישגים מרשימים. נטען כי מדובר בהליך טיפולי שתורם לנאשם, מיטיב את מצבו, וההליך המשפטי עצמו מהווה גורם מדרבן ומרתיע.

לטענת ב"כ הנאשם, כיום, הנאשם מפגין יכולות תפקודיות גבוהות, הוא עובד בפיצרייה ומתגורר בהוסטל, מקיים יחסים חברתיים, מוסיף לשתף פעולה בטיפול, והוא נמצא בשלב מתקדם של הליכי הטיפול והשיקום ומביע מוטיבציה לחיות חיים נורמטיביים. לטענתו, מאסר בין כתלי הכלא ירע את מצבו, יפגע בשיקומו וידרדר אותו.

ב"כ הנאשם הפנה לפסיקה המתייחסת לסטייה ממתחמי הענישה בעניינם של נאשמים שהורשעו בעבירות סמים, ממנה ביקש להקיש על עניינו של הנאשם. נטען למתחם שנע בין 18 עד 36 חודשי מאסר, תוך הפניה לפסיקה ולנסיבות המקרה. לאור הנטען, ובשים לב להמלצת שירות המבחן, עתר לעונש מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות לצד צו מבחן, תוך סטייה, כאמור, ממתחם הענישה.

הנאשם הדגיש בדברו האחרון את ההליך הטיפולי שעבר בקהילה, שיתף בקשיים עמם התמודד במסגרת הליך הגמילה ולתובנות עמוקות אליהן הצליח להגיע תוך הסתייעות בגורמי הטיפול וביסוס יחסי אמון עם צוות המקום. לדבריו, קיבל כלים יעילים להתמודדויות בחיים, הוא מוסיף להשתלב בקבוצות טיפוליות, במעגלים ובשיחות. כמו כן, הוא עובד באופן יציב, ניתק קשרים קודמים שלא היטיבו עמו ומבסס יחסי קרבה עם משפחתו. הביע רצונו להמשיך את ההליך בהוסטל ולהצליח בהמשך חייו. מתחם העונש ההולם

מתחם העונש ההולם למעשיו של הנאשם ייקבע בשים לב לערכים המוגנים שנפגעו ומידת הפגיעה בהם, לנוכח נסיבות ביצוע העבירה, טיב הסם שהוחזק ומשקלו, ובהתחשב במדיניות הענישה הנוהגת בפסיקה בנסיבות דומות ככל שניתן.

עבירת הסמים שביצע הנאשם חמורה, והיא פוגעת בערכים חברתיים מוגנים, בהם הצורך להגן על שלום הציבור, ביטחונו ובריאותו מפני הפגיעה והנזקים ההרסניים שכרוכים בשימוש באותם סמים, לכל שכבות החברה. קרי, הנזקים הישירים למכורים לסמים; והנזקים העקיפים בגינם נדרשת ההגנה על הסדר הציבורי ובטחון הציבור מפני עבריינות עקיפה, שפוגעת במרקם החברתי כולו. בתי המשפט חוזרים ומדגישים את הצורך להילחם בנגע הסמים ובהשלכותיו ההרסניות על החברה בכללותה באמצעות ענישה מוחשית ומרתיעה (ראו לדוגמא קביעותיו הנורמטיביות של בית המשפט העליון בע"פ 211/09 אזולאי נ' מדינת ישראל (22/6/2010); ע"פ 3117/12 ארביב נ' מדינת ישראל (6/9/2012)).

בעניינו, מידת הפגיעה איננה מבוטלת והיא מושפעת בין היתר מסוג הסם והיקף ההחזקה. הנאשם החזיק סם שאינו נמנה על הסוג הקל, בכמות משמעותית שיכולה להתחלק למנות סם רבות, ברחובה של עיר. זאת, כאשר ברקע ביצוע העבירה התמכרותו של הנאשם לסמים, על תוצאותיה ההרסניות. בחינת מדיניות הענישה הנוהגת בנסיבות דומות, מעלה כי מתחם הענישה מגוון ורחב, ונגזר בין היתר מסוג הסם, כמותו, נסיבות החזקתו ועוד (ע"פ 9910/17 גריפולינה נ' מדינת ישראל (3/5/2018)). ב"כ המאשימה הפנתה לפסיקה ממנה ביקשה להקיש על עניינו של הנאשם, בין היתר: ע"פ 482/20 מטר נ' מדינת ישראל (4/6/2020) במסגרתו החזיק המערער בביתו 62.85 גרם סם מסוג הרואין בתוך שקית, ובשקית נפרדת החזיק 2.41 גרם הרואין ואיים על שוטר. כמו כן החזיק 5 משקלים דיגיטליים. הרשעתו נקבעה לאחר הליך הוכחות במסגרתו נמצאה אי חוקיות בחיפוש שנערך בביתו בגין האמור, נקבע מתחם שנע בין 3 עד 5 שנות מאסר, והמערער, בעל עבר פלילי מכביד, נידון ל-4 שנות מאסר בפועל ומאסר מותנה. בית המשפט העליון קבע כי במסגרת קביעת העונש, יש להביא בחשבון את הפגם שנמצא בחיפוש והפחית 6 חודשים מתקופת מאסרו. ע"פ 8820/14 שחר נ' מדינת ישראל (17/5/2015) במסגרתו הורשע המערער על יסוד הודאתו בהחזקת סמים לצריכה עצמית ושלא לצריכה עצמית, בכך שהחזיק בביתו סמים מסוגים שונים, מחולקים באופן הבא: 3.74 גרם סם מסוג חשיש לצריכה עצמית; 0.52 גרם סם מסוג קוקאין עטוף בנייר טואלט; שקית ובתוכה 18 שקיות המכילות סם מסוג קוקאין במשקל כולל של 108.6 גרם שהוסתרה בתוך נרתיק בארון; 3.19 גרם סם מסוג קוקאין, מחולק בשתי שקיות בתוך קופסת סיגריות. הסדר הטיעון לא כלל הסכמה לעונש סגור, אולם במסגרתו התביעה הגבילה את עתירתה העונשית ל-36 חודשי מאסר. בית המשפט המחוזי לא קבע מתחם ענישה, והטיל על המערער 36 חודשי מאסר. בית המשפט העליון הפנה לכך כי מדיניות הענישה הנוהגת מעלה כי מתחם העונש ההולם להחזקת סם מסוג קוקאין בהיקף האמור נע בדרך כלל בין 3 ל-5 שנות מאסר. הערעור נדחה.

ע"פ 1313/14 בהתימי נ' מדינת ישראל (9/6/2015) במסגרתו קבע בית המשפט מתחם שנע בין 2 עד 4 שנות מאסר למערער שהחזיק כ- 50 גרם קוקאין. המערער זרק את החבילה למראה השוטרים שהתקרבו לכיוונו והבחינו במעשה הזריקה, והוא הורשע לאחר הליך הוכחות. על המערער, בעל עבר פלילי לא מבוטל הוטלו 42 חודשי מאסר וכן הופעל במצטבר מע"ת לתקופה של 10 חודשים. הערעור על הכרעת הדין וגזר הדין נדחה. עוד הפנתה לפסקי דין שניתנו עובר לתיקון 113, לע"פ 810/11 בורגרקר נ' מדינת ישראל (30/5/2011) במסגרתו הוטלו 36 חודשי מאסר בגין החזקת כ- 60 גרם הרואין ותסקיר שהוגש בעניינו הצביע עליו כבעל דפוסים עברייניים, שיתקשה לערוך שינוי בחייו; לע"פ 211/09 אזולאי נ' מדינת ישראל (22/6/2010) במסגרתו נדחה ערעורו של המערער עליו הוטלו 5 שנות מאסר בגין החזקת סם מסוג הרואין במשקל של כ- 177 גרם. מערער, בעל עבר פלילי מוכיח ונקבע בעניינו כי מדובר שמי שמנהל אורח חיים עברייני, גם בתחום הסמים הקשים. ב"כ הנאשם הפנה לפסקי דין במסגרתם סטו בתי המשפט ממתחמי הענישה, והטילו על נאשמים שהורשעו בביצוע עבירות סמים מאסרים בדרך ריצוי של עבודות שירות, בין היתר:

ת"פ (ת"א) 73652-01-18 מדינת ישראל נ' מכאוי (12/8/2021) במסגרתו הורשע הנאשם בשתי עבירות סחר בסמים. בגין העסקה הראשונה, במסגרתה מסר לסוכן כ- 20 גרם קוקאין תמורת 9,000 ₪, נקבע מתחם שנע בין 20 ל- 47 חודשי מאסר; ובגין העסקה השנייה, במסגרתה מסר לסוכן 49 גרם קוקאין תמורת 22,500 ₪, נקבע מתחם שנע בין 30 עד 60 חודשי מאסר. בעניינו של הנאשם הסכימה התביעה לקיומה של הצדקה לסטייה ממתחמי הענישה אך עתרה לעונש מאסר מאחורי סורג ובריח. בית המשפט סקר את ההליך השיקומי שעבר הנאשם, התחשב בתקופת מעצרו והטיל עליו 9 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות.

ת"פ (ת"א) 24514-09-15 מדינת ישראל נ' פורת ואח' (2/1/2017) הנאשם הורשע בהחזקת סמים, מסוגים שונים, שלא לצריכה עצמית, 900 גרם ועוד 1.5 גרם MDMA; 108 גרם ועוד 8.8 גרם ו- 0.18 גרם קנבוס; ו- 0.85 גרם קוקאין. בית המשפט קבע מתחם שנע בין 18 ל- 36 חודשי מאסר והטיל על הנאשם 6 חודשי מאסר בעבודות שירות. וראו גם ת"פ (מרכז) 37176-11-17 מדינת ישראל נ' חמו (29/3/2020) ראוי להפנות גם לפסקי הדין, כדלקמן:

ע"פ 971/21 אמאצ'י נ' מדינת ישראל (31/3/2021) במסגרתו נקבע מתחם שנע בין 24 ועד 60 חודשי מאסר למשיב שהחזיק סם מסוג קוקאין במשקל של כ- 680 גרם, מחולק למנות, והטיל עליו 30 חודשי מאסר, מע"ת ופסילת רישיון נהיגה. הערעור נדחה.

ע"פ 10173/16 מדינת ישראל נ' תמיר טאהא (14/2/2017) - במסגרתו קבע בית המשפט מתחם של 18 עד 35 חודשי מאסר למשיב שהחזיק סם מסוג קוקאין במשקל של כ- 300 גרם, מחולק למנות, והטיל עליו 20 חודשי מאסר, מע"ת וקנס כספי. עוד הופעל מע"ת כך שסך תקופת המאסר נקבעה על 26 חודשים. ערעור המדינה בנוגע לעונש נדחה, הגם שצוין כי בית המשפט נקט בענישה הנוטה לקולה בשל רף הענישה שנקבע בעניינם של מעורבים נוספים, שחלקם באירוע היה גדול יותר. הערעור התקבל בנוגע לאופן הפעלת המאסר המותנה, ונקבע כי המאסר יופעל כולו במצטבר וסך תקופת המאסר תהיה 32 חודשים.

ע"פ 2279/15 בורחוב נ' מדינת ישראל (31/01/2016) במסגרתו הורשע המערער בשני אישומים. הראשון ענינו בהחזקת סמים לצריכה עצמית; והשני, הרלוונטי לענייננו, החזקת כלים והחזקת סמים שלא לצריכה עצמית, מסוגים שונים, לאחר שבביתו ובחצרו נמצאו 293 טבליות MDMA, מעל 50 גרם קוקאין, 17.60 גרם חשיש, ומשקל אלקטרוני. בית המשפט המחוזי קבע כי המתחם ביחס לאישום השני נע בין 24 ל- 48 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים, והטיל על המערער עונש כולל של 28 חודשי מאסר בפועל. הערעור בעניינו נדחה.

ת"פ (ת"א) 43983-05-19 מדינת ישראל נ' ראובן (19/03/2020) במסגרתו החזיק הנאשם סמים מסוכנים מסוגים שונים, בין היתר: MDMA במשקל של מעל 300 גרם מחולק, 19 טבליות MDMA, קוקאין במשקל 10 גרם, KETAMINE במשקל 12 גרם, 56 בולים של סם מסוג LSD וכן החזיק כלים להכנת סם. בית המשפט קבע מתחם של 18 עד 42 חודשי מאסר והציב את עונשו בתחתית המתחם.

לסיכום - לאור מכלול הנתונים ובהתחשב במדיניות הענישה הנוהגת בסוג זה של עבירות בנסיבות החזקה דומות ככל הניתן, ראיתי לקבוע כי בעניינו של הנאשם מתחם העונש נע בין 24 ל- 60 חודשי מאסר, לצד ענישה נלווית. קביעת העונש המתאים ושיקולי שיקום

בהינתן מתחם הענישה שנקבע, יש לקבוע את העונש המתאים לנאשם תוך התחשבות בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, וכן לבחון את טענות הצדדים בדבר הליכי השיקום, כדלקמן:

הנאשם הודה בפתח ההליך המשפטי, מבלי שגיבש הסדר כלשהו עם התביעה, והדבר מלמד על נטילת אחריות ללא תנאי, זאת מעבר לכך שהודאתו של הנאשם חסכה זמן ומשאבים ציבוריים הכרוכים בניהול ההליך. נתון זה יזקף לזכותו של הנאשם בעת קביעת עונשו.

לנאשם הרשעה קודמת בעבירה רלוונטית, במסגרתה הוטל עליו מאסר מותנה ובתקופת התנאי ביצע הנאשם את העבירה מושא תיק זה. בהקשר זה, אפנה לאמור בתסקירי שירות המבחן כי ביצוע העבירות היה על רקע התמכרותו לסמים מגיל צעיר, מאז עבר הליך גמילה והוא מצוי בשלבים מתקדמים של הליך שיקומי מוצלח.

עוד נתתי דעתי לנתוני האישיים של הנאשם, בן 25 שגדל בסביבה משפחתית מורכבת ונתוניו האישיים לא פשוטים והובילו אותו לכדי שימוש אינטנסיבי בסמים ולהידרדרות עד לביצוע עבירות. הדברים פורטו בהרחבה בתסקירי שירות המבחן ונשמעו מפי בא כוחו בטיעוניו.

הנאשם היה עצור משך כ- 3 חודשים, לראשונה בחייו. תקופה זו יצרה הרתעה בקרב הנאשם והניעה את רצונו בדבר עריכת שינוי. כמו כן, המעצר וההליך המשפטי מוסיפים להוות גורמים מרתיעים עבורו ומדרבנים אותו להוסיף ולהעמיק את שיקומו.

על יסוד נתונים אלה, אלמלא שיקולי השיקום כבדי המשקל בעניינו של הנאשם, היה נכון לגזור עליו עונש של 24 חודשי מאסר הכולל את הפעלת התנאי, בניכוי תקופת המעצר.

סטייה מהמתחם מטעמי שיקום -

כידוע, בהתאם לסעיף 40ד(א) לחוק העונשין, לאחר קביעת מתחם העונש ההולם וטרם גזירת העונש המתאים, יבחן בית המשפט האם מתקיימות אותן נסיבות המצדיקות סטייה ממתחם העונש הולם מטעמי שיקום, באופן בו ניתן להשקיף על ההליך השיקומי שעבר הנאשם כתהליך משמעותי המגלה פוטנציאל שיקומי גבוה וממשי (ראו: ע"פ 6637/17 קרנדל נ' מדינת ישראל (18/4/2018); ע"פ 5146/14 עדי אורן נ' מדינת ישראל (05/02/2015); ע"פ 1288/17 מדינת ישראל נ' שנהר (3/10/2017); ע"פ 1903/13 עיאשה נ' מדינת ישראל (14/07/2013)).

תסקירי שירות המבחן שהוגשו בעניינו של הנאשם מלמדים על תהליך שיקומי מרשים שעבר. מדובר במי שמוסיף להתקדם בשלבי הטיפול, תוך שיתוף פעולה מלא עם גורמי המקצוע. הוא מונע ממוטיבציה פנימית והשינוי שחל בו, בעקבות ההליך הטיפולי, חולש על מישורים שונים בחייו.

יוזכר, כי זמן קצר לאחר מעצרו הביע הנאשם רצון להיגמל מהתמכרותו לסמים, שהייתה מנת חלקו במשך שנים ארוכות. כפי שפורט במסגרת התסקירים, מדובר בדפוס התמכרות שתחילתם בשימוש בסמים מסוג קנביס, ולאחר תקופת ניקיון מסוימת הקשורה בהליך המשפטי הקודם, העמיקו לשימוש בסמים מסוג קוקאין. צוין כי התמכרותו, עומדת ברקע ביצוע העבירה וכי ההליך המשפטי הנוכחי, לרבות תקופת המעצר, היוו עבור הנאשם גורמים מרתיעים שיצרו אצלו פתח לבחינה עצמית ביקורתית של הנאשם. על רקע זה, החל הנאשם לגלות תובנה אשר לעומק תלותו בסמים ויתר גורמי הסיכון בעניינו והפנים את נזקקותו לטיפול, לשם עריכת שינוי משמעותי בחייו. שירות המבחן תמך בשחרורו של הנאשם לקהילה הטיפולית מתוך הערכה כי מדובר בנאשם בעל יכולות תפקודיות גבוהות, שמוכן ונכון להפיק תועלת מטיפול מעמיק וארוך טווח, ושילובו בהליך שכזה יסייע בהפחתת רמת הסיכון בעניינו בתחום הסמים, ובכל המישורים.

הנאשם שוחרר ממעצרו ישירות לקהילה טיפולית 'הרטוב' (ראו החלטה מיום 27/7/23 שניתנה במסגרת הליך המעצר) שם, במשך שנה, השתלב בהליך שיקומי עמוק, אינטנסיבי ומקיף. מדובר במסגרת טיפולית שכלליה קפדניים, ושלבי הטיפול נתנו מענה מותאם למצבו של הנאשם ולצרכיו כפי שעלו בהליך האבחוני שנערך בעניינו. בחודש אוגוסט 2024 הנאשם עבר לשלב הטיפול האחרון, השתלב במגורים בהוסטל המסגרת ובעבודה בפיצרייה, הוא מבסס הרגלים ואורח חיים נורמטיבי, לצד המשך העמקתו בטיפול.

שירות המבחן וגורמי הטיפול מדווחים על הירתמות מלאה של הנאשם להליך שיקומי מרשים בו התמיד תקופה ארוכה, והוא מוסיף לעשות כן תוך שמבטא נכונות להמשך טיפול עד השלמתו, על כל שלביו. עוד עולה כי ההליך השיקומי נשא פרי, במסגרתו השיג הנאשם הישגים משמעותיים, הוא שומר על ניקיון מסמים, מנהל שגרה יצרנית, הוא בעל מיקוד שליטה פנימי על חייו ומנהל תקשורת טובה ומיטיבה.

הערכת שירות המבחן כי לשם ביסוס המשך ניקיונו מסמים, יש להמשיך את ההליך השיקומי בו הוא מצוי, תוך המשך מעקב ופיקוח של השירות. לשם כך, המליץ השירות להעמידו בצו מבחן.

בשל האמור, בהתחשב בפרוגנוזה החיובית של שירות המבחן בנוגע להליך השיקומי ולהמשך, בשים לב לנתונים האישיים של הנאשם, אני סבורה שבמקרה הקונקרטי ישנה הצדקה לקבוע את עונשו של הנאשם, תוך סטייה ממתחם הענישה, כדלקמן:

התהליך השיקומי בו נתון הנאשם מספק מענה ענייני ואפקטיבי לנזקקותו הטיפולית של הנאשם, ותואם את צרכיו, בשים לב לגורמי הסיכון שהביאו לביצוע העבירה מושא התיק והיותו של הטיפול גורם מפחית סיכון; התהליך הטיפולי בו נתון הנאשם הינו דרשני ומוקפד, ומתפרש על פני פרק זמן ממושך. בהקשר זה, גם המלצת שירות המבחן התגבשה לאחר ליווי ומעקב תדיר על הנאשם ופיקוח על ההליך השיקומי שעבר במסגרת הקהילה, על כל שלביו, לאורך תקופת טיפול ממושכת;

תהליך השיקום אינו חד ממדי, אלא מתפרש על פני כמה מישורים, שכן מעבר להיבט הטיפולי, הנאשם משולב בתעסוקה באופן משביע רצון, משקיע בהיבט החברתי ומשמר יכולות תפקודיות גבוהות;

אין המדובר בפוטנציאל שיקומי בלבד, אלא עסקינן בתהליך שנותן אותותיו והצמיח פירות כבר עתה. ניכרת הבעת החרטה, הבנת הפסול והרצון העז לקיים אורח חיים נורמטיבי. עוד ניכרים מאמצים לשמר את ניקיונו מסמים, תוך התמודדות מרשימה עם קשייו בהיבט זה. עוד שמתי לפני העובדה כי הנאשם יוצא לביקורי בית תוך הקפדה על התנאים, ולא נפתחו לו תיקים נוספים. הנאשם מוסיף להעמיק בטיפול והוא בעל פוטנציאל להמשיך שינוי משמעותי וממשי, כפי שהתרשמו גורמי הטיפול ושירות המבחן. אשר למידת הסטייה-

ב"כ הנאשם עתר, כאמור, לעונש מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות, תוך הדגמה מהפסיקה בעבירות דומות, והישענות על המלצתו השיקומית של שירות המבחן.

מעשיו של הנאשם, בהתחשב בסוג הסם והכמות בה החזיק, חמורים, ואין חולק כי מצדיקים ברגיל ענישה מוחשית ומרתיעה בדמות מאסר מאחורי סורג ובריא. כל אלה, והאינטרס הציבורי שבענישה מרתיעה וממשיה ניצבים לנגד עיני בעת קביעת עונשו.

בעת קביעת העונש, נתתי דעתי לכך שלא בודדים הם המקרים בהם ראוי בתי המשפט להטיל מאסרים שירוצו בדרך של עבודות שירות על נאשמים שביצעו עבירות סמים בהיקף נרחב ואף במדרג חומרה גבוה יותר, כאשר שוכנעו בהליך שיקומי עמוק ואפקטיבי שעברו אותם הנאשמים המצדיק זאת (ראו לדוגמא ת"פ (י-ם) 37336-08-19 מדינת ישראל נ' אעקר (6/7/2021) והפסיקה שנסקרה לעיל).

בעניינינו מדובר בנאשם המחולל שינוי כנה ומשמעותי בחייו. שילובו של הנאשם במסגרת הטיפול בקהילה ותפקודו שם היה מרשים ביותר, כאשר טיב הטיפול והיותו גורם מפחית סיכון הוא בעל חשיבות. הנאשם פעל בהתאם לתהליך שהותווה לו, התקדם בהדרגה בכל שלבי הטיפול במסגרת, תוך מאמצים ניכרים, וכיום נמצא בשלב הטיפול האחרון. פירותיו של הטיפול ניכרים במכלול ההיבטים ומוצאים ביטוי בין היתר באופן תפקודו של הנאשם, מידת הירתמותו לשיח הטיפולי ואופן התייחסותו להליך בכללותו. הנאשם מוסיף להביע מוטיבציה לזנוח כל התנהגות עבריינית ונכונות להמשיך בטיפול, גם לאחר סיום שלב הטיפול האחרון במסגרת הוסטל.

לנוכח מכלול הנסיבות והנתונים שנפרשו בהרחבה, לרבות גורמי הסיכון בענייניו של הנאשם, שוכנעתי כי עונש מאסר מאחורי סורג ובריא, המשקף סטייה מתונה ממתחם הענישה, ייחבל בהמשכו של תהליך חיוני זה ויסב נזק לנאשם, כמו גם לאינטרס הציבורי שבשיקומו.

עם זאת, לא ראיתי לקבל את המלצת שירות המבחן ולהימנע כליל מהטלת רכיב של מאסר, אלא להטיל על הנאשם עונש קונקרטי של מאסר בעבודות שירות לתקופה מקסימלית, ללא ניכוי תקופת מעצרו שניתן לראות בה כתקופה המצטברת לענישה שהוטלה. ענישה זו תשקף נכונה את מכלול הנתונים, טיב ההליך השיקומי, היקפו וסיכויי הצלחתו. המאסר המותנה שעומד לחובת הנאשם יופעל וירוצה בחופף למאסר שיוטל עליו בתיק זה, בשים לב לזיקה בין העבירות, הרקע לביצוען וטיבו של ההליך השיקומי שעבר הנאשם כפי שפורט. אשר על כן, אני מטילה על הנאשם את העונשים כדלקמן:

1. 9 חודשי מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות. הנאשם יבצע את עבודות השירות במסגרת "שווים פ"ת" ברחוב בן ציון גלים 34, סגולה. הכל בהתאם לאמור בחוות דעת הממונה על עבודות שירות מיום 14/10/24, ובכפוף למגבלות המנויות בחוות הדעת.

על הנאשם להתייצב במשרדי הממונה על עבודות השירות, ברחוב אבאבנאל 49 ת"א, לצורך קליטה ביום 10/12/2024 בשעה 08:00, כאמור בחוות הדעת.

- אני מורה על הפעלת 3 חודשי המאסר המותנה שהוטלו על הנאשם במסגרת ת"פ 4388-06-20. המאסר ירוצה בחופף לתקופת המאסר שהוטלה בתיק זה, כך שסך הכל ירצה הנאשם 9 חודשי מאסר בפועל, בדרך של עבודות שירות.
2. מאסר למשך 10 חודשים אולם הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מהיום עבירת סם מסוג פשע.
3. מאסר למשך 5 חודשים אולם הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מהיום עבירת סם מסוג עוון.
4. הנאשם יעמוד בצו מבחן למשך 12 חודשים מהיום, לאחר שהנאשם הסכים להטלת הצו והוזהר בנוגע לצורך בקיומו.
5. הנאשם ישלם קנס כספי בסך 7,000 ₪ או שני חודשי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב- 7 תשלומים רצופים ושווים, התשלום הראשון ישולם ביום 1/2/25, ובהמשך בכל ראשון בחודש.
6. פסילת רישיון נהיגה למשך 6 חודשים וזאת על תנאי שבמשך שנתיים מהיום לא יעבור עבירה על פקודת הסמים המסוכנים.
- ניתן צו כללי למוצגים לשיקול דעת קצין משטרה או התביעה.
- זכות ערעור כחוק.
- ניתן היום, ד' חשוון תשפ"ה, 05 נובמבר 2024, במעמד הצדדים.